KVINNLIGA RELIGIÖSA REPRESENTANTER

Bibeln och Koranen skrevs i en tid när männen bestämde. De judiska profeterna och Jesus och Muhammed föddes och levde i samhällen där kvinnans roll var mer osynlig i det politiska och religiösa livet. Därför har kvinnor ofta varit frånvarande i de abrahamitiska religionernas historieskrivning.

I vår tid har det tänkandet sakta förändrats. På olika sätt har judar, kristna och muslimer börjat tolka både historien, Tanakh, Bibeln och Koranen mer jämlikt mellan män och kvinnor. Många, men verkligen inte alla, tycker därför att kvinnor borde vara mer synliga och också kunna vara religiösa ledare.

Kvinnliga rabbiner

Det finns cirka 800 kvinnliga rabbiner i världen, de flesta i Israel och USA. Synen på kvinnliga rabbiner skiljer sig åt mellan olika judiska grupper runt om i världen. En amerikansk kvinna som utsågs till rabbin 1972 sågs länge som världens första kvinnliga rabbin. Men redan år 1935 blev Regina Jonas rabbin i Berlin. Hon dödades i Auschwitz under Förintelsen och försvann därför som så många andra ur historien. Sverige fick sin första kvinnliga rabbin år 2015.

Kahina Bahloul, fransk-algerisk islamolog och den första kvinnan i Frankrike att officiellt få titeln imam.

Antje Jackelén, första kvinnliga ärkebiskopen i Sverige.

Kvinnliga präster

I den kristna kyrkan har frågan om kvinnliga präster diskuterats under hela 1900-talet. I den protestantiska kyrkan är det vanligt med kvinnliga präster. Den katolska och ortodoxa kyrkan tillåter däremot inte kvinnliga präster. År 1958 fattade regeringen beslut om att tillåta kvinnliga präster i Svenska Kyrkan och idag är det ungefär lika många kvinnor och män som är präster.

De som är emot kvinnliga präster lyfter ofta argumentet att Paulus i Första Korintierbrevet säger att kvinnan ska tiga i församlingen och underordna sig mannen. Ett annat argument som till exempel den katolska kyrkan lyfter handlar om traditionen – att kvinnorna inte hade religiösa roller i de första församlingarna. Båda argumenten bygger på en tolkning. Många kristna grupper gör andra tolkningar och arbetar för att öka jämlikheten mellan kvinnor och män.

Kvinnliga imamer

De första kvinnliga imamerna fanns redan på 1800-talet i Kina. Imamen är inte ledare för församlingen på samma sätt som en präst och rabbin är, och det är därför svårt att säga hur många kvinnliga imamer det finns, men de är få. Kvinnor som leder andra kvinnor i bönen är inte ovanligt, men de accepteras sällan som imamer. Uppdelning mellan könen är regel i de flesta moskéer. En viktig fråga för många muslimer som arbetar för ökad jämställdhet är att män och kvinnor ska kunna be tillsammans och att fredagsbönen ska vara öppen för både män och kvinnor.

UPPGIFTER

Redogör: Varför har kvinnor inte varit särskilt synliga i de abrahamitiska religionernas historia?

Argumentera: Är det viktigt att både kvinnor och män kan vara religiösa ledare? Argumentera för och emot.

Reflektera: Antje Jackelén och Kahina Bahloul finns på sociala medier. Varför kan deras närvaro där vara viktig? Tips! Tänk på ord som: nå ut, sprida och argumentera.

Jämför: Det finns flera andra områden och yrken som det har tagit lång tid för kvinnor att få tillträde till. Ge minst tre exempel och förklara vad du tror att det beror på.

Alina Treiger, den första kvinnliga rabbinen som utbildades i Tyskland efter Förintelsen.